

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

„Românii din Câmpia Aradului“

Am anunțat la timp apariția lucrării P. C. S. părintelui Dr. Gh. Ciuhandu: „Românii din Câmpia Aradului de acum două veacuri“.

O avem în față și credem că e momentul cel mai potrivit să revenim asupra ei, pentru a-i arăta însemnătatea și pentru a trage din cuprinsul ei concluziile menite să lumineze și să liniștească sufletele agitate de valurile vremii.

Cu o răbdare și stăruință de benedictin, P. C. S. părintele Ciuhandu a desgropat și studiat arhivele Aradului de acum două sute de ani și ne-a dat o mare operă istorico-statistică de o incontestabilă valoare documentară și de vădită actualitate. Pe temeiul statisticilor oficiale ungurești dintre anii 1743—1752, Sfinția Sa ne înfățișează, la lumina cifrelor, care era situația elementului românesc și al celui minoritar din punct de vedere etnic, confesional, economic și numeric, în vremea aceea, pe Câmpia Aradului.

Cele șase statistici studiate de părintele Ciuhandu privesc 168 localități din teritoriul de astăzi al județului Arad. Din aceste localități, 137 erau pur românești, 11 cu 2—5 nume străine și 12 cu majorități românești; iar din restul de 8 localități, 4 au fost pur maghiare (N. Zerind, F. Gyarmata, Agya și Běl.Zerind), 2 cu majorități maghiare (Vădas, Șebiș), 1 germană și 1 (Aradul?) cu majoritate sârbească. În toate aceste localități erau 9188 gospodării dintre care 8050 adică 87.6% erau ale Românilor.

Înainte de 1776 toți Românii din județul Aradului erau ortodocși. Preoții și-i recrutau din rândul țăranilor iobagi și prea puțini din rândul „jelerilor“.

Numărul ortodocșilor era de 93% (42.125), al romano-catolicilor 4% (1830) și al protestanților 3% (1385). Așadar din punct de vedere etnic Românii reprezentau 87.6%, iar din punct de vedere confesional 93%.

Nu stăteau Românii mai slab nici în privința vieții culturale, economice, negustorești, etc. Aveam tot felul de meșteșugari și negustori. Din numele lor publicate în statistici ne-au rămas dovezi sigure despre indeletnicirile lor, cum sunt de pildă: Cojocar, Olar, Rotar, Faur, Funar, Morar, Butar, Cismaș, Croitor, Curelar, Măcelar, Pescar, Berar, etc., care mai apoi unele au fost maghiarizate, cum le mai întâlnim și astăzi: Covaci, Mesaroș, Sabo, etc.

În deceniile următoare, campaniile de catolicizare și desnaționalizare a Românilor și de colonizare a Ungurilor printre Românii din Câmpia Aradului sunt tot mai intense. Astfel în statisticile oficiale maghiare dela 1900 și 1910 se constată un spor „excesiv de mare“ al ungarilor. În cele dela 1900, din totalul populației județului Arad de 357.403 suflete, Maghiari erau 100.404 (28%) și Români 205.634 (57%), iar în cea dela 1910, din totalul populației, Maghiari erau 123.654 (30%) și Români 239.755 (58%). Cu toate acestea, Românii și-au păstrat „superioritatea numerică și forța culturală și economică, mereu în creștere până la sfârșitul stăpânirii maghiare“. Nu s'au lăsat bătuți. Ba chiar au fost în stare să influențeze pe unii minoritari și să-i treacă la „schismă“, adică la Ortodoxie, cum a fost cazul germanului Antoniu Habata zis Neamțu din Comlăuș, care, fiind căsătorit cu o româncă dela Avrig și trecând la legea ei, a robit în temnița Aradului doi ani și zece luni cu pâine și apă, dar de lege nu s'a lăsat..., oláh hitben éltem mivel a feleségem is oláh nemzett... Eu nu voi fi niciodată papistaș, ci rămân până la moarte în legea (credința) românească, deoarece în aceasta am îmbătrânit“.

Cu astfel de mărturii istorice și date statistice, moștenite dela adversari, Românii din Câmpia Aradului — numire foarte frumoasă — pot fi mulțumiți: mândri de trecutul lor și deplin încrezători în viitorul lor.

Statisticile ungurești dela 1743—1752, ca și cele următoare, documentează că Românii sunt populația de baștină a județului Arad, elementul dominant numeric, care forma „încă de atunci o Țară-Românească de iobagi ortodocși”. Ei au fost aici la venirea unгурilor; ei au dat prima oră nume satelor, orașelor, apelor, dealurilor, munților, văilor, livezilor și hotarelor în cuprinsul cărora trăesc; ei au organizat aici primele înjghebări de viață culturală și economică și tot ei au pus aici prima oră

plugul în brazdă și coasa în iarbă.

În fața acestor constatări, șoaptele dela ureche și veștile dela posturile — vecine — de Radio nu trebuie să înspăimânte pe nimeni. Nici nu trebuiesc ascultate. Tot Românul trebuie să fie încredințat că acest pământ strămoșesc Dumnezeu ni l-a dat și numai El ni-l poate lua.

Cartea voluminoasă a P. C. S. părintelui Dr. Gh. Ciuhandu despre acest fapt ne vorbește, — și nouă și revizionistilor.

Cuvântul „Israil“

De câțiva ani cuvântul *Israil* e talmăcit, răstălmăcit și înțeles de prea mulți într'un chip greșit. Greșala s'a dus așa de departe că foarte mulți ar vrea să-l scoată din textele sfintelor Scripturi și mai vârtos din rugăciunile și cântările noastre bisericești. — Cam așa suntem cu acest cuvânt ca și cu vorba pocăință. Fiindcă un lung șir de sectari se numesc pocăiți, fără să aibă spovedania, taina Pocăinței, unii de-ai noștri se feresc de cuvântul pocăință. Dar cuvântul pocăință e al nostru; noi avem taina pocăinței și nu ei și atunci nu vom lăsa să ni se ia al nostru.

Scopul cuvintelor de azi va fi, prin urmare, să să cunoaștem înțelesul cuvântului *Israil* spre a nu ne mai feri de el și spre a-l întrebuița cu conștiința împăcată că e al nostru.

De unde vine acest cuvânt? În Vechiul Testament ni se istorisește, că Iacob, fiul lui Isac și nepotul lui Avram, întorcându-se din pribegie, în noaptea petrecută la Peniel s'a luptat cu un om până în revărsatul zorilor. Acela a zis lui Iacob: Numele tău nu va mai fi Iacob, ci te vei chema *Israil* (cel ce luptă cu Dumnezeu) căci ai luptat cu Dumnezeu.

Întrebuițarea acestui cuvânt se făcea și se face în două chipuri: unul greșit și altul bine. Greșită este întrebuițarea în înțeles trupesc și bună în înțeles duhovnicesc.

Evreii se numeau fiii lui Avram, ai lui Isac și ai lui Iacob și semnul acestor fii a fost tăierea împrejur. Dar tăierea împrejur n'a fost un semn al unei vițe, al unui neam, ci al poporului numit „ales” pentru că avea iubire către Dumnezeu. Așa scrie Moise (5 Moise 30,6). Domnul Dumnezeu tău îți va tăia împrejur inima ta și inima seminției tale și vei iubi pe Domnul Dumnezeu tău din toată inima ta și din tot sufletul tău ca să trăești. Proorocul Ieremia chema poporul, care s'a abătut dela iubirea către Dumnezeu, zicând așa: Tăiați-vă împrejur pentru Domnul, tăiați-vă împrejur inimile... ca nu cumva să isbucnească mânia Mea (a Domnului) ca un foc... din pricina răutății faptelor voastre (Ier. 4,4). Un alt prooroc vestește: „Le voi da o altă inimă și

voi pune un duh nou în ei. Voi lua din trupurile lor inima de piatră și le voi da o inimă de carne, ca să urmeze poruncile mele, să păzească... legile mele și ei (cei cari le vor păzi) vor fi poporul meu” (Ezechiel 11,19).

Și oriunde am deschide cărțile Vechiului Testament, mai ales ale Proorocilor, numai acest înțeles duhovnicesc îl vom găsi întrebuițat, anume: fiii lui Avram ai lui Isac și ai lui Iacob, adică *Israil*, se numesc numai cei cari păzesc legile lui Dumnezeu, cei cari iubesc pe Dumnezeu.

Firește, mândria de a se numi *Israil* o aveau toți Evreii și cei din timpul lui Moise și cei de pe vremea Mântuitorului nostru Iisus Hristos. De aceea le zicea Ioan Botezătorul: Să nu credeți că puteți zice în voi înșivă: Avem tată pe Avram, căci spun că Dumnezeu și din pietrele acestea poate să ridice fii lui Avram. (Matei 3,9). Una din cauzele dușmăniei Evreilor față de Hristos Mântuitorul a fost tocmai lămurirea cuvântului *Israil* (Ioan 8,32—47). Hristos vorbea despre adevărata libertate: veți cunoaște adevărul și adevărul vă va face slobozi. Ei i-au răspuns: Noi suntem sămânța lui Avram și n'am fost niciodată robi nimănui. În îngâmfarea lor Evreii spuneau un indoit neadevăr. Păcatului au fost robi de atâtea și atâtea ori, iar robie politică, sau sclăvie au purtat și în Egipt, și în Babilon și acasă la ei în Canaan. De aceea le a răspuns Hristos: Oricine trăește în păcat, este rob al păcatului și robul nu rămâne pururea în casă; fiul însă rămâne pururea. Știu cu sunteți sămânța (după trup a) lui Avram, dar căutați să mă omoriți... faceți ce ați auzit dela tatăl vostru. Așa ceva Avram n'a făcut. Jidovii cari duceau discuția aceasta au prins și ei înțelesul duhovnicesc al cuvântului și au răspuns: Avem un singur Tată, pe Dumnezeu. Iisus le-a zis: Dacă ar fi Dumnezeu tatăl vostru m'ați iubi și pe mine, căci eu... n'am venit dela mine însumi, ci el m'a trimis... voi aveți tată pe diavolul și vreți să împliniți poftele tatălui vostru. El dela început a fost ucigaș.

Având lămurirea dată în chipul acesta de însuși Hristos Mântuitorul, apostolii în acest chip au între-

buintat-o. Astfel sf. Apostol Pavel (Romani 2,29 Coloseni 2,11) scrie: Sau poate Dumnezeu este numai al Iudeilor? Nu este și al neamurilor? Da este și al neamurilor. In el ați fost tăiați împrejur, nu cu o tăiere împrejur făcută de mână, ci cu tăierea împrejur a lui Hristos, in desbrăcarea de trupul poftelor firii noastre pământești.

Și precum in Vechiul Testament era un semn al lui Israil, tăierea împrejur tot așa are și in noul Testament, și anume in locul tăierii împrejur făcută de mână, avem azi botezul. De aceea sf. apostol Petru, scrie: Icoana aceasta inchipuitoare vă mântuiește acum pe voi și anume Botezul, care nu este o curățire de întinăciunile trupești, ci mărturia unui cuget curat inaintea lui Dumnezeu, prin invierea lui Iisus Hristos (1. Petru 3,21).

Sfânta noastră biserică, la slujba sfintei Taine a botezului cântă cuvintele apostolului Pavel: Câți in Hristos v'ați botezat, intru Hristos v'ați și îmbrăcat.

După toate acestea suntem îndreptățiți să spunem: Noi suntem, noi cari prin Botezul intru Hristos, ne-am îmbrăcat intru Hristos, noi suntem poporul ales, noi suntem Israil in înțelesul duhovnicesc al cuvântului și acesta este singurul înțeles adevărat. Noi suntem, cum se spune intr'un lung șir de rugăciuni și cântări ale bisericii noastre, Israilul cel nou numit cu numelele lui Hristos, noi creștinii.

Da, noi creștinii.

Noi suntem oare in adevăr, poporul ales, noi cei ce ne numim creștini?

In Vechiul Testament popor ales se numea cei cari nu și-au pângărit sufletul cu închinarea la idoli. Numărul lui, de cele mai multe ori, a fost neînsemnat de mic. Toți ceilalți se numiau ei înșiși, dar nu erau poporul ales.

Hristos îi mai numește: Binecuvântații Tatălui, iar aceștia sunt cei cari din iubire față de Hristos săvârșesc fapte bune (Matei 25,31-40).

Noi suntem oare acești binecuvântați ai Tatălui? Nu cumva ne-am pierdut îndreptățirea de a ne numi creștini, binecuvântați ai Tatălui, popor ales, Israilul cel nou numit cu numele lui Hristos?

In armată se cere mai presus de toate disciplină și unora li se pare că disciplina înseamnă să știi pași in tactul muzicii la defilare. Așa că aceasta e ceva prea d.nafară? Disciplina in armată înseamnă conștiința vie că tu ești fiul țării tale de care te legi s'o slujești cu toată inima, cu tot sufletul, cu toată virtutea, cu fiecare părticică a ființei tale și cu toată viața ta. Tot așa a fi alesul lui Dumnezeu, a fi creștin sau Israilul cel nou numit cu numele lui Hristos înseamnă o disciplină tot atât de serioasă și anume:

Să știi că oricât ai fi de păcătos — și nu este om care să nu păcătuiască — oricât ai fi de plin de slăbiciuni, toate le poți învinge printr'o voință tare in săvârșirea faptelor bune. Voința cea tare atât de trebuin-

cioasă să-ți fie izvorită din dragostea față de Hristos și de biserica Lui pe care să-l slujești cu toată inima, cu tot sufletul, cu toată virtutea, cu fiecare părticică a ființei tale și cu toată viața ta și să nu fie putere văzută sau nevăzută, care să te poată despărți de Hristos și de Biserica lui. Și atunci, precum zice Apostolul, dacă sunteți ai lui Hristos, sunteți sămânța lui Avram, moștenitori prin făgăduință (Galateni 3,4).

F. C.

Sumarele

Sesiunii ordinare din anul 1940 a Adunării Eparhiale ținută în 26-27 Maiu 1940.

ȘEDINȚA a III-a

(Urmare)

43. Referitor la cele cuprinse în raportul special al secției economice Nr. 2310/1940, privitor la „Fondul eparhial preoțesc al Aradului“ și la „Fondul preoțesc comun cu Oradea“ pe anul 1939/40, din care se constată că starea Fondului eparhial preoțesc propriu zis este de Lei 14.613.847 (Patrusprezecemilioane șasesute-treisprezecemii optsutepatruzecișisaptelei) și al Fondului eparhial preoțesc de 10% este de lei 1.710.810, după obiecțiunile făcute de dl deputat dr. Emil Micloși și după lămuririle date de Prea Sfinția Sa părintele Episcop, comisiunea propune și

Adunarea Eparhială ia la cunoștință cele raportate și aprobă propunerile de a se încasa restanțele din avansurile date preoților și de a se interveni la locul competent pentru restituirea împrumuturilor avansate preoților pensionați.

44. Referitor la raportul special al secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2310/1940 sub C. privitor la bilanțul „Fondului preoțesc comun cu Oradea“, comisiunea propune și

Adunarea Eparhială aprobă bilanțul.

45. Referitor la raportul special al secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2310/1940 sub D. privitor la bugetul „Fondului preoțesc eparhial“ pe anul bugetar 1940/41, la propunerea comisiunii economice,

Adunarea Eparhială aprobă bugetul Fondului preoțesc eparhial pe anul 1940/41, cu suma venitelor de lei 945.937 și a cheltuielilor de lei 386.576.

46. Referitor la raportul special al secției economice a Consiliului Eparhial

Nr. 2310/1940 sub E și a hotărârii Ven. Consiliu Eparhial Nr. 2111/1940 privitor la desființarea adunării generale a Fondului preoțesc și a comisiunii de control, comisiunea propune și

Adunarea Eparhială ia la cunoștință și aprobă deciziunea Ven. Consiliu Eparhial Nr. 2111/1940, prin care s'a desființat adunarea generală a Fondului preoțesc și a comisiunii de control, dând totodată Ven. Consiliu Eparhial cuvenita descărcare pentru administrarea fondului.

47. Referitor la raportul secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2363/1940, despre bugetul Consiliului Eparhial pe anul 1940/41, comisiunea propune și

Adunarea Eparhială aprobă bugetul Consiliului Eparhial pe anul 1940/41, cu suma venitelor de lei 1.745.524 și a cheltuielilor de lei 1.744.524.

48. Referitor la raportul secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2281/1940 despre contul de gestiune a sfintei mănăstiri Hodoș-Bodrog pe anul financiar 1939/40, comisiunea propune și

Adunarea Eparhială ia la cunoștință contul de gestiune de sf. mănăstiri Hodoș Bodrog pe anul 1940/41.

49. Referitor la raportul secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2364/1940, despre bugetul sf. mănăstiri Hodoș-Bodrog pe anul 1940/41, comisiunea propune și

Adunarea Eparhială îl aprobă.

50. Referitor la raportul secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2282/1940 despre contul de gestiune a mănăstirilor înzestrate pe anul 1939/40, comisiunea propune și

Adunarea Eparhială îl aprobă.

51. Referitor la raportul secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2474/1940 despre costul de gestiune al Internatului de fete pe anul școlar 1938/39 comisiunea propune și

Adunarea Eparhială îl ia la cunoștință cu aprobare.

52. Referitor la raportul secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2475-1940 despre socoțile Academiei Teologice pe anul 1938/39, comisiunea propune și

Adunarea Eparhială le aprobă.

53. Referitor la raportul secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2476/1940 despre bugetul Academiei Teologice

și a Școlii de cântăreți pe anul școlar 1939/40, comisiunea propune și

Adunarea Eparhială aprobă bugetul Academiei Teologice și a Școlii de cântăreți pe anul 1939/40, cu suma venitelor de lei 1.002.924 și a cheltuielilor de lei 984.750.

54. Referitor la raportul special al secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2362/1940 despre un nou sistem de vânzare a scaunelor în biserică, după o amplă discuție la care au luat cuvântul d.ii: dr. Cornel Luțai, Axente Secula, dr. E. Micloși, dr. S. Covaci, dr. S. Ispravnic-senior, Aron Petruțiu, dr. Al. Boțioc, prot. Florea Codreanu, înv. D. Cioban și după lămuririle de ordin liturgic, moral, canonic și juridic, date de P. S. Sa Episcopul Andrei, comisiunea propune și

Adunarea Eparhială aprobă ca chestiunea să se transpună spre deliberare Ven. Consiliu Eparhial.

P. S. Sa Părintele Episcop, după ce anunță viitoarea ședință pe ora 16^{1/2}, când se vor pune la ordinea zilei rapoartele comisiunilor: bisericești, culturale, de organizare și valideare, ridică ședința la orele 14 din zi.

D. C. M. S.

Președinte:
ss. † Andrei,
Episcop.

Secretar:
Pr. Il. V. Felea

Despre ce să predicăm

Incercările sunt ca un foc curățitor de păcate. Dar se pune întrebarea: pedepsește Dumnezeu? Prin uscarea smochinului fără rod, Hristos Domnul ne-a arătat într'un pom, ce se poate întâmpla singuraticului și neamurilor. Exemple de pedepse sau încercări sunt: Pentru închinare la idoli (vițelul de aur) moartea, pentru cârtire șerpilor (șarpele de aramă). În istorie: năvălirea barbarilor peste Europa creștină dar păcătoasă (biciul lui Dumnezeu). Azi Franța vrând să-și revizuiască constituțiunea, își recunoaște păcatele din trecut în administrație, justiție, școală, familie, economie și vrea să se întoarcă la o viață patriarhală prin simplificare.

Noi cari în trecut am împrumutat atâtea dela Franța avem toate păcatele din trecut ale Franței. Pe deasupra dușmănia dintre frați. Când eram sfâșiați în mai multe țări ne-am iubit mai mult, laolaltă într'o țară ne-am urât. Să recunoaștem acest păcat și să căutăm să îndreptăm și acest păcat și pe calelalte.

Am prea uitat de Dumnezeu și o pedeapsă mai mare, noua răpire a Basarabiei și a unei părți din Bu-

covina, ne aduce aminte, că suntem în mâna lui Dumnezeu. Pentru păcatele noastre suntem puși la încercare.

Cu credința în Dumnezeu, cu iubire unii față de alții, cu îndreptarea greșelilor, vom dobândi din nou pace sufletelor noastre și milă țării noastre. (c.)

Informațiuni

● **Parastas.** Joi în 18 Iulie c. s'au împlinit doi ani dela moartea reginei Maria a României. Cu acest prilej s'au servit parastase în bisericile din toată țara.

În Catedrala din Arad parastasul a fost slujit de P. S. S. Părintele Episcop Andrei, asistat de șase preoți și un diacon.

● **Cuvinte pentru popor.** Dl ing. I. Gigurtu prim-ministru a ținut la Radio o cuvântare către poporul român, din care reproducem următoarele rânduri de vădită însemnătate pentru neamul nostru:

„Vă voi da numai câteva pilde, ca să vă dați seama ce însemnătate mare are pentru țară cea mai mică pagubă sau cel mai mic progres făcut în gospodărie țărănească. Dacă femeia gospodină sparge numai cinci ouă din nebăgare de seamă, la 4.000.000 de gospodari, aceasta înseamnă 20.000.000 de ouă sparte sau 30—40.000.000 lei pagubă pentru țară. Doi pui morți din neingrijire, fac pentru toate gospodăriile 8 milioane de pui sau două sute de milioane lei. Dar cinci pui mai mult de fiecare gospodărie, înseamnă un câștig pentru țară de cel puțin 500 milioane. Trei metri de pânză țesută în casă din in sau cânepă mai mult, înseamnă 12 milioane metri și atinge valoarea de un miliard...

...Dacă urcăm producția oricăror produse: grâu, porumb, rapiță, etc., numai cu o sută de kilograme la hectar, la 12 milioane hectare aceasta înseamnă o valoare de peste șapte miliarde; cu 200 kilograme 14 miliarde, iar cu 300 kg. la hectar, peste 21 miliarde. Producția noastră la hectar poate fi îndoită, dacă facem lucrările și investițiile necesare și la aceasta trebuie să tindem...

Nu voi merge mai departe cu această expunere — voi cunoașteți munca agricolă mai bine ca mine, — eu vă rog numai să vă iubiți acest meșteșug, care e cel mai binecuvântat de Dumnezeu. Credința în Dumnezeu ne dă puterea să trecem prin toate greutățile. Dar Dumnezeu ajută pe cel ce se ajută singur. Prin credința în Dumnezeu nu trebuie să ne lăsăm în voia soartei; dimpotrivă, din această credință trebuie să tragem puterea de muncă și încrederea de care avem nevoie, ca să trecem timpurile grele și să facem acel efort general, care poate pune de azi pe mâine țara noastră în rândul țărilor mari.”

● **Povețe pentru predicatori.** P. S. S. Episcopul Nicolae Colan al Clujului a publicat în săptămânalul „Renașterea” dela Cluj următoarele zece povețe foarte folositoare pentru toți predicatorii.

1. *În predică ta propovăduiește Evanghelia Domnului, nu înțelepciunea oamenilor.*

2. *Afirmă cu putere învățătura ortodoxă, nu te pierde în critică stearpă.*

3. *Dacă totuși o faci, critica să ți fie domolă și smerită, nu tunătoare și aspră ca a Sfântului Ion Botezătorul; fiindcă nu ești sfânt.*

4. *Lămurește-ți învățătura predicii cu pilde, mai ales din Sfintele Scripturi.*

5. *Nu ți împetrișta graiul cu vorbe de origină străină (neologisme), ci silește-te să grăiești în „limba vechilor cazanii”, ca să te'nțeleagă toată lumea.*

6. *Cuvântul tău să fie limpede, cald și însuflețit.*

7. *Nu presupune că ascultătorii sunt prea luminați, dar nici nu le îngădui prea multă „prostie”.*

8. *Dacă nu ai darul rostirii slobode, scrie ți predica și învață a o ceti frumos.*

9. *Indeobște predica predica ta să fie de cel mult cinsprezece minute. Dacă în acest răstimp n'ai isbutit să spui ceva, nu vei isbuti nici într'un ceas.*

10. *Incepe-ți predica așa: „În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh”. Și sfârșește-ți-o cu „Amin”.*

● **Preot de model.** Ce înseamnă însuflețirea și hărnicia unui preot care și iubește slujba, se vede din graiul următoarelor cifre, roadele activității pastorale de 13 ani, a părintelui Traia Pelea din Izvin:

În doi ani cât a păstorit în parohia Bara — unde la sosire a aflat în casa epitropiei 14.193 lei — a reparat biserica cu 209.000 lei și a lăsat epitropiei în bani gata 70.000 lei, pe lângă faptul că a readus la biserică noastră 23 suflete.

În parohia Vadimac în jumătate an din 1929, cât cât a stat acolo, a adunat bani și a reparat biserica cu 245.000 Lei.

Dela 1930 de când păstorește în Izvin a înființat o cooperativă de export, o asociație de asigurări pentru animale care în cinci ani a plătit țăranilor despăgubiri în valoare de 62.144 lei, un sindicat pentru creșterea bovinelor de rasă, pe urma căruia în trei ani au încurs în comună 720.000 lei, un obor — al doilea pe țară — care a costat 150.000 lei, (la toate Sfinția Sa e președinte fără nici un onorar), a convertit dela alte confesiuni și secte 80 suflete, în 1937 a cununa 68 perechi de concubini, e cules anul trecut cu străjerii din parohie 40 jug. porumb și 5 jug. vie pentru familiile concentraților; tot la îndemnul Sf. Sale credincioșii parohiei — în total 981 suflete — au semnat pentru înzestrarea oștirii bonuri în valoare de 105.000 lei, iar stolul de străjeri a adunat și dăruit pentru concentrați 30 perechi ciorapi, 29 perechi mânecări, 10 perechi mănuși, 30 pieptare, 12 ștergare, etc.

Sunt tot cifre și fapte care, pe lângă bunăstarea materială, arată o pastorație activă și o vădită prosperitate morală a parohiei.

● **Două danii pilduitoare.** Biserica noastră din Laz, a primit din partea dlui George Bodea sub-inspector C. F. R. și șeful gării Timișoara, un prapore splendid, din damasc roșu în preț de lei 3500, iar din partea dlui Maior Lazar Bodea dela liceul militar Tg. Mureș patru icoane mari pentru întregirea picturii iconos-

tasului. Icoanele, pictate în ulei pe pânză cu gingășie de dna Maior Bodea, au fost sfințite odată cu praporul fiind de față și donatorii. Din partea credincioșilor din Laz, călturoase mulțumiri. (Pr. S. Tăutan)

● **Aviz.** Preotesele văduve nu primesc carnetele noi C. F. R. ci carnetele ce le au, să le prezinte la Secretariatul din gara Arad, pentru viză și prelungire pentru noul an, adică până la 1 Aprilie 1941. Vor plăti lei 120 pentru timbre.

Școala Normală Ort. Română „Dimitrie Țichindeal” Arad

Prospect

Pentru anul școlar 1940/41

În clasa I sunt 40 de locuri vacante. Pentru ocuparea lor se ține concurs. Concursul va avea loc în ziua de 1 Septembrie 1940, ora 8 dimineața, din următoarele probe:

1. Examen medical.
2. Examen pentru constatarea aptitudinilor muzicale.
3. a) Probă scrisă la limba română: o pagină dictată din care să se aprecieze ortografia, punctuația, caligrafia.
- b) o problemă de matematici de puterea ultimei clase primare.
- c) istoria patriei.
- d) geografia țării.

Inscrierile la examen se fac până în ziua de 25 August 1940, depunându-se pe lângă cerere următoarele acte:

1. Actul de naștere (concurenții vor trebui să aibă vârsta între 11-14 ani).
2. Extrasul de botez.
3. Certificat școlar de cel puțin 4 clase primare cu mediile pe grupe.
4. Buletin de revaccinare.
5. Certificat de avere ce posedă reprezentantul legal al elevului, precum și numărul copiilor și vârsta lor.
6. Certificat de naționalitate.

Primii 25 se vor bucura de burse și semiburse (bursele de I: lei 6660, II: lei 4580 iar semibursa de 2340 lei. Ele se distribuie în ordinea clasificării ținându-se seamă și de starea materială.

Taxele pentru un solvent este circa lei 9680.

Diferența de taxă pentru un bursier este de lei 3120 și 5200.

Diferența de taxă pentru un semibursier este de lei 7440.

Taxele se vor plăti în următoarele rate: rata I la prezentare în internat, rata II până la 9 Ianuarie, rata III până la 31 Martie. Peste data de 31 Martie nu se acordă nici o amânare deoarece atunci se încheie anul financiar. Funcționarii de stat pot plăti rata II și a III în rate lunare.

La intrarea în internat elevul va trebui să aducă cu sine următoarele rufe: 1 plapomă și 1 pătură (în lipsă de plapomă două pături, 1 perină, 3 fețe de perină, 3 cearcefuri (lepedee), 4 prosoape (ștergere), 6 cămăși de zi, 3 cămăși de noapte, 6 ismene, 6 perechi de ciorapi, 2 perechi de ghete solide, 1 pereche cipici (papuci), 1 șorț albastru, 2 șervete pt. masă, 1 inel pt. păstrarea șervetului.

Uniforma este cea străjerească cu bască albă.

Până la confecționarea uniformei se admite portul hainelor țărănești.

Portul hainelor civile în cursul anilor de școală este interzis.

Arad, 15 Iulie 1940.

Direcțiunea

Anunț școlar

Se aduce la cunoștința celor interesați că petițiile de primire în Academia Teologică din Arad pentru anul școlar 1940/41 se vor înainta Consiliului Eparhial Ortodox Român din Arad, până la data de 15 Septembrie 1940, anexând în original următoarele acte:

1. Diploma de bacalaureat sau cea de seminar teologic, sau de școală normală confesională ortodoxă cu 8 (opt) clase.
2. Extras de botez dela oficiul parohial eliberat în timpul cel mai recent.
3. Certificat medical, prin care să se constate integritatea corporală și spirituală a petiționarului.
4. Certificat de moralitate dela oficiul parohial, la care aparține petiționarul.
5. Certificat dela preotul locului că știe citi cu litere cirile și că are aptitudini pentru cântări.
6. Certificat despre situația militară, dacă este înrolat.

7. Cei ce cer și sunt primiți ca solvenți vor înainta obligațiune din partea părinților sau a tutorului că vor plăti regulat cheltuielile de întreținere obligatorii în internat în cursul anilor de studii.

8. Taxele școlare pentru studenții cari se înscriu întâia dată sunt de 1.100 lei, iar pentru cei ce continuă studiile: 1.000 lei.

9. Taxele de întreținere în internat sunt: 10.000 lei anual, care sumă se plătește în 3 rate anticipative la Rectorat: 4.000 lei la înscriere 3.000 lei la 1 Ianuarie 1941 și 3.000 lei la 1 Aprilie 1941.

10. Toți studenții sunt obligați a locui în internatul teologic.

11. Nici un student nu poate fi primit în Academia Teologică sau la examene, dacă nu este în ordine cu taxele școlare și de internat

12. La intrarea în internat fiecare student va aduce cu sine: 6 cămăși, 6 perechi de indispensabili, 3 cămăși de noapte, 6 perechi de ciorapi, haine de pat (una sau două perini, una plapomă s'au pătură, fiecare cu câte 2 schimburi albe, 2 cearșafuri și una cuvertură de pat albă), 3 ștergere, 3 șervete, un pahar, o ceașcă, 3 farfurii, 1 lingură, 1 linguriță, 1 cuțit, 1 furculiță, piepten, săpun, perie de dinți, de haine, de ghete și îmbrăcămintea necesară. Studenții sunt obligați a-și procura și purta uniforma preotească-reverenda. Fără de

aceste obiecte niciun student nu va fi primit în internat

13. Petițiunile se vor timbra legal și se vor scrie cu mână proprie. Cele netimbrate, ori neînregistrate cu actele cerute, se vor restitui nerezolvate.

14. Petiționarii vor indica domiciliul și oficiul poștal, scrise corect și legibil.

15. Înmatriculările și înscrierile studenților se fac la Rectoratul Academiei în zilele de 27-30 Septembrie 1940. Cei întârziți pot fi înmatriculați și înscriși numai cu aprobarea Consiliului Eparhial.

16. Cursurile vor începe la 1 Octombrie 1940. Toți studenții se vor mărturisi la Păr. Duhovnic al școlii la începerea cursurilor.

2-3 Consiliul Eparhial Ort. Rom. din Arad.

Nr. 3190/1940.

Ordin-circular

Sfântul Sinod luând în discuțiune chestiunea privitoare la regulamentul primirii candidaților de preoție în toate eparhiile din Patriarhia Română și a înscrierii studenților la Facultățile de Teologie sau Academii Teologice, a adus următoarea hotărâre:

1. „La ocuparea parohiilor candidații vor fi admiși în ordinea de preferință următoare:

- Cei din eparhia respectivă;
- Cei din eparhiile aceleași mitropolii;
- Cei din ori care altă eparhie a Țării.

2. „Înscrierea la Facultățile de Teologie sau Academii Teologice să se facă numai cu știrea și aprobarea dată de Chiriarhul în eparhia căruia locuiește studentul. Fiecare eparhie va ține în evidență pe studenții săi dela Facultățile sau Academii Teologice, controlând ca ei să-și petreacă în internat măcar o parte din anii lor de studii. Numai cei ce vor satisface aceste condițiuni vor fi admiși la hirotonie“.

Arad, în 15 Iulie 1940.

Consiliul Eparhial

Publicații de licitație

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 22 Iulie 1940 ora 9 a. m. se va ține la sectorul silvic Baia de Criș licitație cu oferte închise pentru vânzarea alor circa 570 m. c. gorun de construcție și mină, ce rezultă din parchetul pădurii bisericii ort. rom. Rîșculița-Șesuri.

Condițiile speciale se pot vedea la sectorul silvic Baia de Criș și la oficiul parohial ort. rom. Rîșculița p. u. Baia de Criș, jud. Hunedoara.

Prețul de strigare 250.000 lei (douăsutecincizecimii). Conurenții vor depune o garanție provizorie de 15.000 lei în numerar (cincisprezecimii).

Rîșculița 4 Iulie 1940.

Pr. I. Petroviciu
cond. of. par.

Pe baza devizului aprobat de Ven. Consiliu Eparhial Nr. . . . /1940 pentru lucrările de edificare a sf. biserici ort. rom. din Mustești, se publică licitație cu oferte închise pe ziua de 28 Iulie a. c. la orele 2 p. m. în localul Casei parohiale Mustești. Consiliul parohial își rezervă dreptul ca în caz nefavorabil a ofertelor să se continue imediat cu licitație verbală.

Prețul de strigare pentru toate lucrările de edificare este de lei 584.396.

Planul, devizul și caetul de sarcini se pot vedea în fiecare zi la oficiul parohial ort. rom. Bontăști, de unde se girează parohia Mustești.

Concurenții vor înainta deodată cu oferta 10% vadiu din prețul oferit.

Concurenții nu pot pretinde cheltueli de participare la licitație.

Lucrările vor începe imediat după aprobarea contractului de Ven. Consiliu Eparhial ce se va încheia cu întreprinzătorul.

În caz că nu se vor prezenta concurenții la data susamintită, licitația se va amâna pe ziua de 4 August tot la aceeași oră și același local.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința lucrările acelui antreprenor în care are mai multă încredere, fără considerare la rezultatul licitației.

Mustești la 14 Iulie 1940.

Consiliul parohial

Concurs

de burse pentru studenții Academiei Teologice ort. rom. din Arad.

Se publică concurs pentru 15 (cincisprezece) burse pentru studenții, cari se vor înscrie în anul școlar 1940/41 în cursul prim al Academiei Teologice din Arad.

Petiționarii vor înainta cererile Consiliului Eparhial ort. rom. din Arad până la 1 Septembrie a. c. Cererile vor fi însoțite de următoarele acte:

1. Diploma de bacalaureat, sau cea de seminar teologic sau de școală normală confesională ortodoxă cu opt clase.

2. Extras de botez dela oficiul parohial, eliberat în timpul cel mai recent.

3. Certificat de moralitate dela oficiul parohial, la care aparține petiționarul.

4. Certificat medical, prin care să se constate integritatea corporală și spirituală a petiționarului.

5. O copie de pe fișa personală a petiționarului, eliberat de direcțiunea școlii, unde a absolvat.

6. Certificat despre starea materială a părinților.

7. Certificat despre situația militară, dacă este înrolat.

Din bursă se vor acoperi în întregime taxele de întreținere în internat, primind bursierii și câte o uniformă preotească (reverendă). Bursierii vor plăti numai taxele de înscriere și școlare în suma de 1.100 Lei.

Bursierii vor aduce cu sine: 6 cămăși, 6 perechi de indispensabili, 3 cămăși de noapte, 6 perechi de

ciorapi, haine de pat (1-2 perini, 1 plapomă, sau pătură fiecare cu 2 schimburi albe, 2 cearșafuri și 1 cuvertură de pat albă), 3 ștergare, 3 șervete, 1 pahar, 1 ceașcă, 3 farfurii, 1 lingură, 1 linguriță, 1 cuțit, 1 furculiță, piepten, săpun, perie de haine, de dinți și de ghete, precum și îmbrăcăminte necesară. Fără de aceste obiecte nici un student nu va fi primit în internat

Petiționarii vor indica domiciliul și oficiul poștal scrise corect și legibil.

Înmatriculările și înscrierile studenților se fac la Rectoratul Academiei Teologice în zilele de 27-30 Septembrie 1940, iar cursurile vor începe la 1 Octombrie 1940.

2-3 *Consiliul Eparhial Ortodox Român din Arad*

Concursuri

Nr. 2730/1940.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din *Arad-Micălaca*, protopopiatul Arad, se publică concurs cu termen de 30 zile. Parohia este de *clasa primă*.

Venituri:

1. Sesia parohială, 32 jugh. cad.
2. Casa parohială, care este în construcție.
3. Stolele legale.
4. Birul parohial legal.
5. Întregirea salariului dela Stat.

Preotul va plăti toate impozitele convenite după veniturile sale preoțești și va împlini toate îndatoririle legate de acest post.

Ceice doresc a reflecta la acest post, vor cere aprobarea P. S. Părinte Episcop Andrei, iar cererile însoțite de documentele necesare le vor înainta Consiliului Eparhial.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 27 Iunie 1940.

3-3 *Consiliul Eparhial*

Nr. 3122/1940.

Pentru întregirea parohiei *Galșa I*, protopopiatul Șiria, se publică concurs cu termen de 30 zile. Parohia este de *cl. I*.

Venituri:

1. Sesia parohială: 32 jugh. cad.
2. Folosința casei parohiale și a intravilanului.
3. Birul parohial uzitat.
4. Stolele legale.
5. Competința de pășune și pădurea urbană legală.
6. Salariul dela Stat.

Preotul va plăti toate impozitele după beneficiul său preoțesc și va îndeplini toate îndatoririle legate de acest post.

Ceice doresc a reflecta la acest post vor cere aprobarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Andrei, iar cererile însoțite de documentele necesare le vor înainta Consiliului Eparhial.

Arad, din ședința Cons. Eparhial dela 27 Iunie 1940.

3-3 *Consiliul Eparhial*

Nr. 2173/1940.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante *Timișești*, protopopiatul Radna, se publică concurs cu termen de 30 zile. Parohia este de *cl. II*.

Venituri:

1. Sesiunea parohială în estensiunea ei de azi circa 14 jug.
2. Stolele legale.
3. Birul parohial legal.
4. Salariul dela Stat.

Preotul va plăti toate impozitele după venitele sale preoțești și va îndeplini toate îndatoririle legate de acest post.

Ceice doresc a reflecta la acest post, vor cere aprobarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Andrei, iar cererile însoțite de documentele necesare le vor înainta Consiliului Eparhial.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 27 Iunie 1940.

3-3 *Consiliul Eparhial*

Nr. 3119/1940.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante *Baia*, protopopiatul Radna, se publică concurs cu termen de 30 zile. Parohia este de *cl. II*.

Venituri:

1. Sesiunea parohială de circa 33 jugh. fânaț și pășune.
2. Folosința alor 2 intravilane circa 3 jugh. și 16 drepturi de pășune din pădurea urbană.
3. Stolele legale.
4. Birul legal.
5. Întregirea salariului dela Stat.

Preotul va plăti toate impozitele după venitul său preoțesc și va îndeplini toate îndatoririle legate de acest post.

Ceice doresc a reflecta la acest post vor cere aprobarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Andrei, iar cererile însoțite de documentele necesare le vor înainta Consiliului Eparhial.

Arad, din ședința Cons. Eparhial dela 27 Iunie 1940.

3-3 *Consiliul Eparhial*

Nr. 3120/1930.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante *Vața de Sus* cu filia Căzănești, protopopiatul Hălmagiu, se publică concurs cu termen de 30 zile. Parohia este de *cl. II*.

Venituri:

1. Stolele legale.
 2. Birul parohial uzitat.
 3. Întregirea salariului dela Stat.
- Ceice doresc a reflecta la acest post, vor cere aprobarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Andrei, iar cererile însoțite de documentele necesare le vor înainta Consiliului Eparhial.

Arad, din ședința Cons. Eparhial dela 27 Iunie 1940.

3-3 *Consiliul Eparhial*